Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0046

Sustavno ugnjetavanje, nehumani uvjeti i proizvoljna pritvaranja od strane režima u Iranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. veljače 2026. o sustavnom ugnjetavanju, nehumanim uvjetima i proizvoljnim pritvaranjima od strane režima u Iranu (2026/2612(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Iranu,

– uzimajući u obzir članak 150. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da Islamska Republika provodi sustavno ugnjetavanje svojeg naroda proizvoljnim uhićenjima, prisilnim nestancima, mučenjem, izvansudskim pogubljenjima, smrtnom kaznom, seksualnim nasiljem, kolektivnim kažnjavanjem i nehumanim uvjetima pritvora;

B. budući da se procjene broja smrtno stradalih tijekom nedavnih prosvjeda kreću od nekoliko tisuća do više od 35 000 ljudi, među kojima su žene, djeca i starije osobe; budući da su među žrtvama i građani EU-a;

C. budući da su izvršeni deseci tisuća proizvoljnih uhićenja i da je broj prijavljenih slučajeva manji od stvarni brojki; budući da pritvorenici nemaju pristup odvjetnicima, obitelji i odgovarajućoj zdravstvenoj skrbi i da su izloženi mučenju, zlostavljanju uskraćivanjem spavanja i drugim oblicima zlostavljanja te prisilnim priznanjima;

D. budući da dokumentirana djela zadovoljavaju uvjete da bi se govorilo o zločinima protiv čovječnosti;

E. budući da Iran provodi represiju izvan nacionalnih granica primjenom prisile preko posrednika, među ostalim u slučaju Mohammada Amera Dadafarzina, sina aktivistice za ljudska prava Faribe Baloch, koji je proizvoljno pritvoren i izložen mučenju iz odmazde za djelovanje njegove majke u području ljudskih prava i svjedočenje pred Europskim parlamentom;

F. budući da Islamska revolucionarna garda ima središnju ulogu u represiji i da djeluje nekažnjeno; budući da je EU Islamsku revolucionarnu gardu proglasio terorističkom organizacijom;

1. izražava solidarnost s iranskim narodom i ponovno potvrđuje da je on jedini legitiman izvor suvereniteta u Iranu; podupire iranski narod koji traži slobodu i pravo na život bez islamističke prisile;

2. žali zbog toga što se režim sustavno koristi proizvoljnim pritvaranjem, mučenjem, izvansudskim pogubljenjima i smrtnom kaznom kao instrumentima represije; poziva na hitno ukidanje smrtne kazne;

3. poziva režim da prekine svako nasilje nad civilima, zaustavi sva pogubljenja i okonča represiju; zahtijeva puštanje na slobodu svih proizvoljno pritvorenih osoba, uključujući strane državljane i osobe s dvojnim državljanstvom;

4. odlučno poziva vlasti da prestanu napadati liječnike i zdravstvene radnike koji liječe ozlijeđene prosvjednike;

5. poziva tijela UN-a da neovisno dokumentiraju zlodjela i da se dokazi sačuvaju za buduće kaznene progone; naglašava potrebu da se osigura da počinitelji snose odgovornost putem međunarodnih pravosudnih mehanizama, uključujući to da Vijeće sigurnosti UN-a uputi Iran Međunarodnom kaznenom sudu;

6. žali zbog napada režima na prosvjednike, aktiviste, novinare, borce za ljudska prava, strane državljane i osobe s dvojnim državljanstvom, žene, manjine i zajednice, uključujući, među ostalim, Kurde, Beludže, Arape iz Ahvaza, Bahaije i kršćane; poziva na puštanje na slobodu onih koji su pritvoreni isključivo zbog svoje etničke pripadnosti ili vjerskih uvjerenja;

7. potiče Vijeće i države članice da prošire ciljane sankcije, uključujući zamrzavanje imovine i zabrane putovanja, protiv odgovornih za zlostavljanja, uključujući članove Islamske revolucionarne garde i političke vođe, tužitelje te zatvorske službenike i pripadnike sigurnosnih službi, te da provedu sankcije i spriječe njihovo zaobilaženje;

8. oštro osuđuje izbor Islamske Republike Irana za potpredsjednika Komisije UN-a za socijalni razvoj i žali zbog navoda da je glavni tajnik UN-a poslao čestitku režimu na godišnjicu islamske revolucije, čime se legitimizira vlada odgovorna za masovna ubojstva, mučenja i proizvoljna pritvaranja te potkopava međunarodna odgovornost;

9. osuđuje ugnjetavanje žena i poziva na hitno puštanje na slobodu svih pritvorenih žena, posebno dobitnice Nobelove nagrade Narges Mohammadi;

10. osuđuje namjerno korištenje talačke diplomacije od strane iranskih vlasti; odlučno poziva EU i njegove države članice da osmisle protustrategiju kako bi se pomoglo obiteljima pritvorenih i spriječilo daljnje uzimanje talaca;

11. poziva EU i njegove države članice da pruže zaštitu i humanitarnu pomoć osobama kojima prijeti ozbiljan rizik za život te da podrže rješenja za ponovnu uspostavu pristupa internetu;

12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, državama članicama, UN-u i iranskim vlastima.